

SAMMANSTÄLLNING

Prioriterade åtgärder för att förkorta väntetider för uppehållstillstånd för studier

Detta dokument är ett arbetsmaterial för Samverkansgruppen SUHF – Migrationsverket, och de förslag på åtgärder som presenteras i dokumentet är förslag som inkommit under åren och kan kopplas till den aktuella frågan. Samverkansgruppen har inga synpunkter på om förslagen är bra eller dåliga, utan kommer framöver att analysera varje förslag för att se om några åtgärder bör genomföras eller inte. Det innebär alltså att det inte finns någon garanti för att ett enskilt förslag kommer att genomföras.

ARBETSMATERIAL

Migrationsverket: Prioriterade åtgärder för att förkorta väntetider för uppehållstillstånd för studier

Framställd av: Digitaliserings- och utvecklingsavdelningen

Fastställd av: Markus Filipsson, processledare

Fastställsedatum: 2023-07-24

Handlagd av: Markus Filipsson, processledare

Innehållsförteckning

1.	Prioriterade åtgärder för att förkorta väntetider för uppehållstillstånd för studier	5
1.1	Åtgärder med prioritering 10 eller högre.....	5
1.1.1	Översyn av lärosätesindelningen på Migrationsverket.....	5
1.1.2	D-visering vid beviljat uppehållstillstånd.....	5
1.1.3	Att UD:s kurirverksamhet avseende leveranser av UT-kort etc. ska löpa på veckovis under sommaren	5
1.1.4	Se över möjlighet att lägga forskare under delprocess Att studera i Sverige	5
1.1.5	Ingen reservantagning (internationella).....	6
1.1.6	Programperiod (datum) för samtliga utbildningar/lärosäten	6
1.1.7	Utveckla Migrationsverkets e-tjänster och omstrukturera externwebben för att öka andelen kompletta ansökningar.....	6
1.1.8	Översyn av antagningsprocessen för de studenter som ansöker om antagning inför vårterminen	6
1.1.9	Strukturerad informationsöverföring mellan aktörer i processen.....	7
1.1.10	Tidigarelagd antagningsprocess.....	7
1.1.11	Informationsinsats/stöd till lärosätena och sökande gällande vad som krävs för att få status som varaktigt bosatt (VBS) för att vi inte ska få in ansökningar från personer som uppenbart inte uppfyller kraven	7
1.1.12	Lagändring gällande kravet på försörjning.....	7
1.1.13	Automatiskt tillstånd för att söka arbete efter slutförda studier/forskning..	7
1.1.14	Löpande antagning och systemstöd (avancerad nivå engelska)	8
1.2	Lågt prioriterade åtgärder med låg genomförbarhet (3 eller mindre).....	8
1.2.1	Tidigarelagt beslut gällande SI-stipendium.....	8
1.2.2	Direktåtkomst för Migrationsverket till Ladoksystemet (poäng) och Antagningssystemet NyA (antagning).....	8
1.2.3	Lärosätena undersöker möjligheten att i större utsträckning än nu utnyttja separat antagning av avgiftsskyldiga studenter	8
1.2.4	Segmentering och prioritering mellan olika typer av studier, så som studienivå, stipendier etc.....	8
1.2.5	Utredning av möjligheten för lärosätena att delta i bedömningar gällande uppfyllandet av vissa specifika villkor för uppehållstillstånd	9
1.2.6	Ett gemensamt webbaserat och myndighetsgemensamt gränssnitt för utländska studenter anmälan till högskolan samt hantering av deras ansökningar om högskolestudier, stipendier och uppehållstillstånd.....	9

1.2.7	Digitala UT-kort	9
1.2.8	Tidigarelagd sista dag för betalning av studieavgift.....	9
1.2.9	Gemensam deadline för alla lärosäten gällande när det är för sent att påbörja studier	10
1.2.10	Universitet och högskolor utvecklar riktlinjer för att säkerställa en antagningsverksamhet i samklang med migrationsprocessen	10

ARBETSMATERIAL

1. Prioriterade åtgärder för att förkorta väntetider för uppehållstillstånd för studier

Observera att detta dokument har ett medföljande dokument vid namn Sammanställning prioritering Motverka missbruk 20230724.docx.

Som en del i samverkansgruppens arbete har vi tillsammans med andra aktörer gått igenom den bruttolista med föreslagna åtgärder som vi utgår ifrån i samverkansgruppens arbete och prioriterat de olika åtgärderna. Åtgärderna tillsätts ett värde mellan 1 och 25, där 25 innebär högsta prioritering för fortsatt arbete. Både genomförbarhet och eventuell effekt har övervägts i viktningen av de föreslagna åtgärderna. Båda delarna har fått ett värde mellan 1 och 5 och sedan multiplicerats med varandra.

1.1 Åtgärder med prioritering 10 eller högre

1.1.1 Översyn av lärosätesindelningen på Migrationsverket

Beskrivning: Migrationsverket har idag ett ärendefördelningssystem som är relativt statiskt. Om man öppnade upp möjligheten att handlägga ärenden kopplat till andra lärosäten än de man är tilldelad skulle genomflödet av ärenden kunna bli snabbare

Prioritering 25 (av 25)

1.1.2 D-visering vid beviljat uppehållstillstånd

Prioritering 25 (av 25)

1.1.3 Att UD:s kurirverksamhet avseende leveranser av UT-kort etc. ska löpa på veckovis under sommaren

Beskrivning: Om leveranser sker endast varannan eller var tredje vecka medför det alltför stora konsekvenser för de sökande som behöver sitt uppehållstillståndskort för inresa i Sverige. Vissa utlandsmyndigheter har lyckats förhandla till sig veckovisa leveranser under sommaren, men det borde inte behöva träffas sådana individuella överenskommelser utan samtliga utlandsmyndigheter bör få den servicen. Alternativet är att många UM måste lägga resurser på att hantera D-viseringar

Prioritering 20 (av 25)

1.1.4 Se över möjlighet att lägga forskare under delprocess Att studera i Sverige

Beskrivning: Idag hanteras forskare under arbetstillståndsprocessen på Migrationsverket. Eftersom forskare och studerande faller under delvis samma aktör (lärosätena) skulle det potentiellt kunna finnas effektiviseringsmöjligheter om man flyttade forskare till studerandeprocessen på Migrationsverket

Kommentarer: Skulle studerandeenheterna få möjlighet att hantera ärendena? Gäller forskare med mottagningsavtal

Prioritering 16 (av 25)

1.1.5 Ingen reservantagning (internationella)

Kommentarer: Måste göras när man inte har fullsatt. Vissa lärosäten har många som ansökt sent. Är kopplat till den internationella. Kanske införa en rekommendation om efter vilka datum man inte antar

Prioritering 16 (av 25)

1.1.6 Programperiod (datum) för samtliga utbildningar/lärosäten

Beskrivning: Information om programperiod på samtliga antagningsbesked (start- och slutdatum)

Kommentarer: Sammanställning där alla lärosäten fyller i alla datum? Bättre att ha det i antagningsbeskedet. Går det att få i Ladok? Alternativt terminstid?

Prioritering 15 (av 25)

1.1.7 Utveckla Migrationsverkets e-tjänster och omstrukturera externwebben för att öka andelen kompletta ansökningar

Beskrivning: Studerandeprocessen på Migrationsverket har idag en hög andel kompletteringar (cirka hälften av ärendena kompletteras) och de delar av processen som anses påverka detta mest är externwebben och e-tjänsterna

Prioritering 15 (av 25)

1.1.8 Översyn av antagningsprocessen för de studenter som ansöker om antagning inför vårterminen

Beskrivning: I förhållande till terminsstarten har dessa studenter inte lika mycket tid på sig med anmälan om antagning; även antagningsbeskeden skickas ut med mindre tid kvar till terminsstart än vad som är fallet för studenter som har antagits till studier med start höstterminen. Det bör försöka tidigareläggas. Även om det är en mindre antagningsomgång påverkas alla de internationella studenter som ansöker om uppehållstillstånd; det påverkar även Migrationsverkets förutsättningar att uppfylla sitt mål om att alla ska få beslut innan terminsstart.

Kommentarer: Avser studieavgiftsskyldiga studenter (och utbytesstudenter). Man borde i samråd med UHR tidigarelägga antagningsbeskeden. Man borde inte ha internationellt utlysta utbildningar i den vanliga omgången (satsning på informationen här)

Prioritering 15 (av 25)

1.1.9 Strukturering av informationsöverföring mellan aktörer i processen

Beskrivning: Vi har sett ett behov av att minska antalet kontaktpunkter, och styra upp vilken information som ska skickas till vilken kontaktpunkt. Och vem som skickar information utåt mot sökande etc.

Prioritering 15 (av 25)

1.1.10 Tidigarelagd antagningsprocess

Beskrivning: Vi behöver se över om delar av antagningsprocessen kan kortas ned eller tidigareläggas (betalning av studieavgift etc.)

Kommentarer: Olika förutsättningar på olika lärosäten. Störst potential kring reservantagningen. Betalning av studieavgiften tidigarelagd? Se över höstantagningsomgången 15 april så att det finns så få betalstudenter som möjligt. Se till att man inte släpar efter med sista betaldag (rekommendationen)

Prioritering 12 (av 25)

1.1.11 Informationsinsats/stöd till lärosätena och sökande gällande vad som krävs för att få status som varaktigt bosatt (VBS) för att vi inte ska få in ansökningar från personer som uppenbart inte uppfyller kraven

Beskrivning: Idag har vi problem med att vi till Migrationsverket får in relativt många ansökningar från personer som inte kan uppfylla villkoren

Prioritering 10 (av 25)

1.1.12 Lagändring gällande kravet på försörjning

Beskrivning: Utreda möjligheten att för vissa medborgarskap ta bort krav på bevisning när det gäller tillräckliga medel för sökandens försörjning. Undantag kan t.ex. ha sin grund i viseringsfria länder. Gäller studerandeprocessen

Kommentarer: Även vissa viseringspliktiga länder? Kan finnas länder som är viseringspliktiga som inte heller är något problem

Prioritering 10 (av 25)

1.1.13 Automatiskt tillstånd för att söka arbete efter slutförda studier/forskning

Beskrivning: En extra bonus är om det dessutom är möjligt att få tillstånd per automatik 1 år efter avslutat projekt/avslutad utbildning för att underlätta för individen att söka arbete och etablera sig i Sverige och på så sätt kunna bidra till att möta det kompetensbehov som finns här.

Prioritering 10 (av 25)

1.1.14 Löpande antagning och systemstöd (avancerad nivå engelska)

Kommentarer: Måste bedöma alla och ha ett urval. Man kan redan göra vissa avsteg kring detta med egna antagningssystem. Borde införas i NyA

Prioritering 10 (av 25)

1.2 Lågt prioriterade åtgärder med låg genomförbarhet (3 eller mindre)

1.2.1 Tidigarelagt beslut gällande SI-stipendium

Kommentarer: Man behöver ändra på något i SIs process för att kunna ändra på denna punkt. Kan man börja gallra innan man får antagningslistan? Jo, men bara ska-kraven. Märka i Ladok3 borde vara möjligt

Prioritering 9 (av 25)

1.2.2 Direktåtkomst för Migrationsverket till Ladoksystemet (poäng) och Antagningssystemet NyA (antagning)

Beskrivning: Migrationsverket har idag inte tillgång till studerandes poäng eller antagning, utan måste kontakta lärosätena eller den sökande för att ta del av denna information om ett ärende måste kompletteras gällande dessa delar. Det innebär längre handläggningstider än vad som skulle vara möjligt om Migrationsverket själva kunde kontrollera dessa uppgifter

Kommentarer: Möjligen istället elektronisk åtkomst via API (fråga och få svar). Studenten själv skulle kunna dela information via en medgivandetjänst. Vetenskapsrådet använder det idag

Prioritering 8 (av 25)

1.2.3 Lärosätena undersöker möjligheten att i större utsträckning än nu utnyttja separat antagning av avgiftsskyldiga studenter

Beskrivning: Det innebär en ökad flexibilitet i lärosätenas antagning av dessa studenter och kan exempelvis möjliggöra antagningsbesked vid en tidigare tidpunkt än om antagningen sker samtidigt som övriga studenter

Kommentarer: Vissa lärosäten gör redan detta. Men det har ändå svårt att påverka tiden för utskick av antagningsbesked. Bättre hantering av reservantagning. Förenklas snarare för europeiska studenter

Prioritering 6 (av 25)

1.2.4 Segmentering och prioritering mellan olika typer av studier, så som studienivå, stipendiater etc.

Beskrivning: Det finns ett behov av att se över möjligheten att för vissa sökandegrupper förenkla ansökningsförfarandet och kanske också bedömningarna hos Migrationsverket. Kan man hitta en prioritering mellan de olika sökandegrupperna gällande olika typer av uppehållstillstånd för studier?

Kommentarer: Doktorander är handplockade. Med mer statistik gällande genomströmning skulle man kunna titta vidare på detta. Master före kandidat. Prioritera utifrån vilka agenter som hanterar ärendena?

Prioritering 6 (av 25)

1.2.5 Utredning av möjligheten för lärosätena att delta i bedömningar gällande uppfyllandet av vissa specifika villkor för uppehållstillstånd

Beskrivning: Vi behöver se över möjligheten för lärosätena att gå i god för en student. Det kan finnas viss effektivitetsvinst här i och med att detta skulle kunna förändra automatisering av vissa typer av ärenden på Migrationsverket

Kommentarer: Utlänningsförordningen (2006:97) ändras så att universitet och högskolor kan certifieras för bedömningar av utlänningars avsikt att studera i Sverige inför Migrationsverkets beslut om uppehållstillstånd för studier. Migrationsverket bemyndigas att besluta om certifiering av universitet och högskolor för bedömning av studieavsikt. Ett system för certifiering av universitet och högskolor utvecklas vid Migrationsverket.

Bara vissa som behöver en certifiering potentiellt. Vissa lärosäten har inte detta problem. Ska det vara per utbildning etc.? Kan man jobba för en förändring så att genomförbarheten ökar?

Prioritering 5 (av 25)

1.2.6 Ett gemensamt webbaserat och myndighetsgemensamt gränssnitt för utländska studenters anmälan till högskolan samt hantering av deras ansökningar om högskolestudier, stipendier och uppehållstillstånd

Beskrivning: Ett gemensamt gränssnitt skulle kunna vara ett underlag för både Migrationsverket och lärosätena för att ha en överblick över genomflödet i vår gemensamma process. Det skulle också kunna vara ett stöd i försvårandet av missbruk då man skulle kunna se mönster i processen. Det finns också andra delar så som kontaktfunktioner etc. mellan myndigheterna som skulle kunna bidra till ett mer effektivt samarbete

Prioritering 5 (av 25)

1.2.7 Digitala UT-kort

Kommentarer: EU-rättslig fråga. QR-kod för att resa in och hämta sitt UT-kort?

Prioritering 5 (av 25)

1.2.8 Tidigarelagd sista dag för betalning av studieavgift

Kommentarer: Bör vara 1 juni? 20 maj på Lunds universitet. Vissa länders motsvarighet till CSN är dock senare än så. Exempelvis Indonesien. Förordningsstyrt. Kanske mer en informationsfråga

Prioritering 4 (av 25)

1.2.9 Gemensam deadline för alla lärosäten gällande när det är för sent att påbörja studier

Beskrivning: Handläggningstiderna på Migrationsverket förlängs eftersom det inför varje termin finns en otydlighet i deadline för ankomst till Sverige. Vi behöver se över möjligheten att styra upp detta

Kommentarer: Olika förutsättningar inom de enskilda lärosätena. Lab-baserade fakulteter har helt andra förutsättningar. Vissa lärosäten är mer restriktiva än andra lärosäten

Prioritering 3 (av 25)

1.2.10 Universitet och högskolor utvecklar riktlinjer för att säkerställa en antagningsverksamhet i samklang med migrationsprocessen

Beskrivning: Vi behöver genomföra en översyn över i vilka delar som lärosätena kan göra mer för att underlätta för Migrationsverket, för rekommendationer via SUHF. Säkerhetsärenden är ett exempel

Kommentarer: Även säkerställa att antagningsupplägget/-processen generellt sett litar med migrationslagstiftningen och hantering av UT. Riktlinjer kanske inte är rätt formulering, det är ett beslut av rektor. Kanske inte bara antagningsverksamhet?

Prioritering 1 (av 25)

ARBETSMAJÄRKL